

Doelenboom

Nieuwe energie en een schoon leefmilieu

De doelenboom

Gedurende deze collegeperiode is het onze inzet om (meetbare) maatschappelijke impact te realiseren. In alle acht de beleidskaders is gekozen om door middel van een doelenboom de essentie van de provinciale inspanningen in beeld te brengen. We hebben gekozen om dit in kaart te brengen via een uniforme opzet langs vier niveaus. De gewenste 'maatschappelijke opgave' is het vertrekpunt. Deze is richtinggevend voor onze provinciale bijdrage. De doelenbomen geven dus een antwoord op de vragen "wat willen we bereiken?" en "wat gaan we hiervoor doen?". We zijn ons ervan bewust dat niet alles binnen de directe of indirecte provinciale invloedssfeer ligt en we vaak samen met andere partners een bijdrage kunnen leveren aan het hoogst gestelde doel.

Monitoring

De doelenboom vormt de basis voor het monitoren van de voortgang door Provinciale Staten en hiermee voor het beantwoorden van de vragen "hoe staat het met de maatschappelijke opgaven in Limburg" en "heeft de provincie haar beoogde resultaten behaald om hier positief aan bij te dragen?". GS zal allereerst de eigen activiteiten en behaalde resultaten monitoren en hierover rapporteren. Daarnaast worden aan de doelstellingen en maatschappelijke opgaven indicatoren gekoppeld, welke (trendmatige) ontwikkelingen inzichtelijk maken. Voor een aantal kaders zal er de komende collegeperiode ook gewerkt worden aan het ontwikkelen van nieuwe indicatoren omdat de huidige beschikbare indicatoren ontoereikend zijn. In de Voorjaarsnota 2024 komen we met een concreet voorstel voor de indicatoren en de verwerking hiervan in de P&C-cyclus.

Maatschappelijke opgave

Het lange-termijn vraagstuk. Een trendmatige ontwikkeling die niet direct beïnvloedbaar is door provinciaal beleid.

Doelstelling

De doelstellingen waar we ons de komende periode op richten. Dit zijn doelen waar meerdere partners aan bijdragen.

Resultaat

Resultaten die de Provincie (zelf of samen met anderen) de komende periode oplevert.

Activiteiten

Provinciale acties en interventies die verricht zijn om bij te dragen aan de gestelde resultaten.

Thema:

Energie wordt efficiënt benut, is betaalbaar en CO₂-arm

Subthema's:

Gebouwde omgeving & warmte

Industrie & bedrijventerreinen

Energie-infrastructuur

Grootschalige opwek

Limburgs Energiefonds (LEF)

Provinciale Energie Maatschappij

Een schone, gezonde en veilige leefomgeving

Subthema's:

Bevordering schone leefomgeving

Versterking uitvoering kerntaken

Robuuste uitvoering VTH-beleid

- In 2030 is het aandeel huishoudens met een laag inkomen en een woning van lage energetische kwaliteit gedaald van nu 6,6% naar 5%;
- In 2030 is op 70% van de geschikte daken kleinschalige opwek (<15 kWp) via gemiddeld 10 zonnepanelen op dak gerealiseerd, concreet moet dit leiden tot 1.300 MW PV-vermogen in 2030;
- In 2030 bedraagt de CO₂-emissie reductie van de gebouwde omgeving 55% t.o.v. 1990;
- In 2030 bedraagt CO₂/N₂O-reductie van de industrie 55% t.o.v. 1990;
- De energie-infrastructuur is betrouwbaar, wordt efficiënt benut en voorziet beter in de transportcapaciteit voor invoeding en afname van elektriciteit;
- In 2030 is er 2,5 TWh duurzame opwek van energie gerealiseerd voor grootschalige installaties (>15 kWp) in Limburg.

Gebouwde omgeving & warmte

Industrie & bedrijventerreinen

Energie-infrastructuur

Grootschalige opwek

Limburgs Energiefonds (LEF)

Provinciale Energie Maatschappij

- In 2027 zijn via de SPUK bedrijfsmatig vastgoed 389 kleine en micro-MKB ondernemingen en 201 maatschappelijke vastgoedeigenaren ontzorgd;
- In 2027 is tenminste één wijkgerichte aanpak ondersteund waar energiearmoede onderdeel van uitmaakt;
- In 2025 is er een 'proof of concept' gestart voor WZL;
- In 2027 zijn ten minste 3 initiatieven/samenwerkingsverbanden in Limburg ondersteund die gericht zijn op energiebesparing.

- In 2024 hebben alle bedrijven met een energiebesparingsplicht die vallen onder bevoegd gezag van de Provincie een actueel energiebesparing onderzoeksrapport opgeleverd;
- In 2025 hebben minimaal 3 Limburgse maatwerk-bedrijven bindende maatwerkafspraken gemaakt;
- In 2025 is een CES 3.0 Cluster6 en in 2027 is een CES 4.0 Cluster6 opgeleverd met inzicht in vermogensbehoefte van bedrijven per modaliteit;
- In 2027 is via de SPUK bedrijfsmatig vastgoed de organisatiegraad op 49 bedrijventerreinen verhoogd ten behoeve van de verduurzaming van hun bedrijventerreinen;
- In 2027 zijn via de SPUK bedrijfsmatig vastgoed tenminste 10 bedrijventerreinen ontzorgd in hun verduurzaming.

- In 2024 hebben we in kaart welke mogelijkheden de Provincie heeft voor het versnellen van ruimtelijke procedures voor uitbreiding en/of verzwaring van de elektriciteitsinfrastructuur;
- In 2024 heeft de Provincie de bevoegd gezag rol overgenomen van het Rijk voor project 380kV Maasbracht-Graetheide en is de projectbesluitprocedure gestart met als doel om versnelling te realiseren;
- In 2024 is de toekomstgerichte studie Claus centrale opgeleverd;
- In 2025 is er een energievisie voor Limburg opgeleverd;
- In 2025 is er een Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Limburg vastgesteld.

- In 2024 zijn de instructieregels uit de Provinciale omgevingsverordening voor zonnepanelen aangepast in overeenstemming met het bestuursakkoord Rijk-IPO-VNG-UvW;
- In 2024 is er inzicht in de potentie van zon-pv in de tredes 1 t/m 3 en zijn de mogelijkheden voor innovatieve toepassingen voor zon op landbouwgrond inzichtelijk;
- In 2024 is onderzocht of en met wie een aanvraag wordt gedaan voor de nationale programmaanpak SMRs.

- In 2024 hebben we samen met PS duidelijk welke doelen we beogen met het LEF.

- In 2025 is een Statenbesluit genomen inzake de oprichting van de Provinciale Energie Maatschappij.

- Ontwikkelen en continueren van de ontzorgingsprogramma's voor bedrijfsmatig en maatschappelijk vastgoed;
- Ondersteunen energiebesparing samen met de Limburgse RES-regio's en woningcorporaties;
- Afronden Duurzaam Thuis regeling en doorverwijzen burgers naar het nationaal Warmtefonds;
- Ondersteunen energiearmoede aanpakken d.m.v. het inrichten van een ondersteuningspool;
- Blijven inzetten op Mijwater en nemen deel aan de publieke samenwerking Warmtenet Zuid-Limburg (WZL).

- Verankeren van benodigde capaciteit voor uitvoering van energiebesparingsplicht bij RUD-ZL o.a. door benutten rijksregeling;
- Participeren in de voor Limburg relevante 'maatwerk-afspraken' onder regie van EZK;
- Continueren van de samenwerking met de LEA-bedrijven en geven gezamenlijk uitvoering aan het 'Landelijk actieplan verduurzaming cluster 6-bedrijven';
- Invulling geven aan een ondersteuningsprogramma verduurzaming bedrijventerreinen via o.a. de SPUK-regeling verduurzaming bedrijfsmatig vastgoed en landelijk programma Verduurzaming Bedrijventerreinen;
- Ondersteunen van ondernemerschap en innovatie bij Limburgse bedrijven via Limburgs Energiefonds (LEF) en LIOF.

- Benadrukken van de strategische waarde van de Clauscentrale (Maasbracht) en Chemelot (incl. Graetheide) in onze lobby en ruimtelijk borgen van projecten Delta Rhine Corridor, 380kV en aanlandingspunten Wind-op-zee;
- Versnellen waar mogelijk onze ruimtelijke procedures voor de energie-infrastructuur en zoeken naar oplossingen m.b.t. stikstofdeposities;
- Opstellen van provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur en Klimaat (pMIEK) in 2025 waar we samen met betrokken partners werken aan toekomstbestendige energie-infrastructuur;
- Stimuleren van initiatieven gericht op het efficiënter gebruik van energie zoals batterijopslag, samenwerking op bedrijventerreinen en nieuwe contractvormen (buiten piekuren).

- Wij zijn partner in de RES-regio's en spannen ons in om de RES-doelen te behalen met tenminste 51% lokaal eigenaarschap bij elk project waarbij de omgeving kan meeprofiteren;
- Samen met de RES-regio Zuid-Limburg werken aan een actieprogramma om te zorgen voor nieuwe grootschalige opwek-locaties met innovatieve manieren van meervoudige ruimtegebruik;
- Hanteren van een strikt 'nee, tenzij' voor zonne-energie op landbouwgrond en aanpassen van de instructieregels in de Omgevingsverordening conform het landelijke bestuursconvenant;
- Samen met Limburgse stakeholders gaan we in gesprek met het Rijk over de condities van de nationale programma-aanpak SMRs.

- Herijken strategie van LEF en beziën op welk moment Mijwater 'ontvlecht' kan worden uit het LEF.

- Stellen een plan van aanpak op voor de Provinciale Energie Maatschappij waarbij we kijken naar warmtenetten, duurzame elektriciteit (o.a. kleinschalig zon-op-dak) en verduurzaming gebouwde omgeving.

Een schone, gezonde en veilige leefomgeving

- In 2027 is de gezondheid van de Limburger bevorderd door verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving t.o.v. 2020 middels:
 - Verminderen blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen
 - Verminderen geluidsoverlast & bevorderen van stilte
 - Verminderen emissies verontreinigende stoffen naar lucht
 - Voorkomen van vermijdbare milieuschade, c.q. het (vooruit)schuiven van milieuschade
- In 2027 zijn risico's op ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven of tijdens transport ingeperkt t.o.v. 2020.

Bevordering schone
leefomgevingVersterking uitvoering
kerntakenRobuuste uitvoering
VTH-beleid

- In 2027 zijn, op basis van de verkenning naar concreterend milieubeleid, het Zuidelijke Rekenkamerrapport en de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen, concrete toetsings- en monitoringscriteria vastgelegd in de Omgevingsverordening en/of andere provinciale beleidsregels ter bescherming en bevordering van een schone, gezonde en veilige leefomgeving.
- In de periode 2024-2027 wordt bij belangenafweging in geval van alle plannen, programma's of projecten met een provinciaal belang, het milieubelang te allen tijde transparant meegewogen;
- In de periode 2024-2027 is er meer inzicht en handelingsperspectieven verkregen in te behalen gezondheidswinst voor het Limburgse leefmilieu;
- In uiterlijk 2024 zijn integrale gezondheidsindicatoren vastgesteld

- Vermindering van (ernstige) hinder en slaapverstoring door verkeerslawaaai t.o.v. 2023;
- Geen uitbreiding van de toegestane geluidproductie afkomstig van regionale industrieterreinen en anderzijds geen nieuwe geluidgevoelige gebouwen die bedrijven op een regionaal industrieterrein beperken in de te veroorzaken geluidproductie t.o.v. 2023;
- 40 dB in de stiltegebieden zoals aangewezen in de Omgevingsverordening;
- In 2030 is er door Limburg aantoonbaar bijgedragen aan de landelijke doelstelling van 50% gezondheidswinst t.o.v. 2016 met een verbetering van de luchtkwaliteit in Limburg;
- Overzicht van provinciale bedrijven met uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen in 2024;
- Uitvoering gegeven aan de opdrachten en taken waarvoor de provincie aan de lat is op grond van het "Convenant voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving".

- Uitvoering gegeven aan motie 3015 Berghorst c.s. "Onderzoek de gezondheidseffecten van Chemelot".
- Openbare geografische informatie van de vervoer van gevaarlijke stoffen op de provinciale wegen beschikbaar.
- Effectieve sluiting van een van de stortplaatsen en georganiseerde nazorg in 2027.
- Behartiging van belangen van de kwaliteit van de leefomgeving bij regionale burger en militaire luchtvaartactiviteiten.

- In de periode 2024-2027 zijn de landelijke ontwikkelingen en (wettelijke) kaders vertaald in een efficiënte vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- Periodiek geactualiseerd VTH-Beleidsplan waarin de uitvoerings- en handavingsstrategie is bepaald en richting is gegeven aan de RUD Zuid Limburg.

- Het afronden van de verkenning naar concreterend milieubeleid en het formuleren van vervolgstappen in lijn met de verkenning t.b.v. van optimale afstemming tussen ontwikkeldoelen, gebruikruimte en bescherming omgevingskwaliteit.
- Op basis van de opgedane kennis bepalen we de doelen voor gezondheidsverbetering
- Milieu- en gezondheidseffecten expliciet meewegen (al dan niet in de vorm van een milieueffectrapportage) bij ruimtelijke plannen met provinciaal (ruimtelijk of milieu) belang;
- Milieu- en gezondheidseffecten expliciet meewegen (al dan niet in de vorm van een milieueffectrapportage) bij projecten of programma's met een provinciaal belang (GS als initiatiefnemer, aandeelhouder en/of bevoegd gezag);
- (IPO-) Kennisdeling via het Platform Gezonde leefomgeving en grensoverschrijdende samenwerking (NRW en Vlaanderen).

- Vaststellen van het van Actieplan Omgevingslawaaai en het uitvoeren van (de daaruit volgende) geluidreducerende maatregelen bij hoogbelaste gebieden;
- Vaststellen en beheren van geluidsproductieplafonds bij provinciale wegen en regionale industrieterreinen (zoals aangewezen in de Omgevingsverordening);
- Uitvoeren van tellingen van vervoer gevaarlijke stoffen op provinciale wegen en zorgdragen voor de openbaarheid van deze gegevens;
- Verstrekken van 1 sluitingsverklaring voor 1 van de 4 stortplaatsen en organiseren van eeuwigdurende nazorg;
- Uitvoering geven aan het veiligheidsconvenant Chemelot (n.a.v. het OVV rapport van 2018 "Chemie in samenwerking");
- Uitvoering geven aan motie 3015 Berghorst c.s. "onderzoek de gezondheidseffecten van Chemelot";
- Ontwikkelen en uitvoeren van maatregelen in het kader van het Schone Luchtakkoord;
- Herinrichting van het provinciale luchtmeetnet in 2024 afronden en metingen verrichten om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit van Limburg;

- Uitvoering geven aan het project 'Uitvraag ZZS' (aanbeveling Zuidelijke Rekenkamer);
- Herzien regels ter bescherming van stiltegebieden in de Omgevingsverordening en het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- Inbrengen van de Limburgse belangen in het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie;
- Herzien beleidsregels voor het opstijgen/landen van het luchtvaarttuig buiten een luchthaven en herzien van de verordening over luchthavens.
- Deelnemen/voorzitten commissies t.b.v. belangenbehartiging t.a.v. regionale luchthavens (CAL, COVM en CRO),

- Het periodiek actualiseren van het VTH-Beleidsplan en het jaarlijks vaststellen van VTH Uitvoeringsprogramma waarin de beleidscyclus is gesloten en de uitvoerings- en handavingsstrategie is verankerd;
- Het verstrekken van een opdracht aan de RUD ZL voor vergunningverlening, toezicht en handhaving met inachtneming van landelijke en provinciale regels.
- Het versterken van (de inzet van) het VTH-instrumentarium op basis van afspraken tussen Rijk, gemeenten en provincies ten aanzien van de naleving van milieuregels in Nederland (IBP VTH n.a.v. de aanbevelingen van de Cie. van Aartsen)